

# YRITYSRAHOITUS 2014 - 2020



Ihmisten kokoisille ideoille!



# Rajupusu

Rajupusu Leader ry  
[www.rajupusuleader.fi](http://www.rajupusuleader.fi)

[www.leadersuomi.fi](http://www.leadersuomi.fi)

## Rajupusu

---

- Rahoituksen kohteena mikro- ja pienyritykset
- Rahoitusta suunnataan aloittavien ja kehittyvien yritysten investointeihin ja toiminnan kehittämiseen
- Tuella oltava merkittävä vaikutus toteuttamiseen:
  - Nopeampi aikataulu
  - Korkeatasoisempi
  - Laajempi
  - Hanketta ei toteuteta ilman tukea
- Haetaan sähköisesti Hyrrä-verkkopalvelussa ([www.mavi.fi/hyrra](http://www.mavi.fi/hyrra))
  - Hakemus vireille ennen hankkeen aloittamista!!



- Tuettavan toiminnan on annettava pääasiallinen toimeentulo ainakin yhdelle yrityksessä toimivalle yrittäjälle tai työntekijälle
  - voi muodostua hakijan harjoittamasta alkutuotannosta ja sen yhteydessä harjoittamasta yhden tai useamman muun tuotannonalan yritystoiminnasta
- Yritystoiminta edistää sen ohjelman tavoitteita, johon osoitetuista varoista tuki myönnetään
- Tuki ei vääristä kilpailua
- Yritystoiminnalla on edellytykset jatkuvaan kannattavaan toimintaan
- Yritys esittää toteuttamiskelpoisen liiketoimintasuunnitelman ja kustannusarvion sekä selvityksen toiminnasta (esim. päätoimisuus, ammattimaisuus)

## Rajupusu

---

- Tuki: 5 000 – 35 000 euroa
- Yritystoiminnan aloittamiseen uudelle yritykselle ja liiketoimintaansa uudistavalle yritykselle maaseudulla
  - Aloittava yrittäjä = yritys perustettu 1.1.2014 jälkeen
  - Ei starttirahaa samanaikaisesti
  - Toimiva yritys = yritystoimintaa harjoitettu yhtäjaksoisesti vähintään 3 vuotta ennen tuen hakemista
- Asiantuntijapalvelut liiketoiminnan kehittämiseen
- Tuotantotilojen ja koneiden/laitteiden vuokrat
- Yrityksen perustamisvaiheen toimenpiteet
- Osallistuminen messuille (toimivat yritykset)
- Toimivan yrityksen osoitettava liiketoimintasuunnitelmassa, että tuettava toimenpide kohdistuu uuteen toimintayksikköön, markkina-alueeseen, tuotteeseen, palveluun, jne.

- Tuki: 2 000 – 10 000 euroa
- Yritystoiminnan aloittamista edistävien kokeilujen toteuttamiseen uudelle yritykselle ja liiketoimintaansa uudistavalle yritykselle maaseudulla
  - Aloittava yrittäjä = yritys perustettu 1.1.2014 jälkeen
  - Ei starttirahaa samanaikaisesti
  - Toimiva yritys = yritystoimintaa harjoitettu yhtäjaksoisesti vähintään 3 vuotta ennen tuen hakemista
- Yrityksen toimintaedellytyksiä vahvistavien, liiketoimintasuunnitelmaan perustuvien uusien tuotteiden/toimintamallien suunnittelu, testaaminen ja kehittäminen (rajattu laajuus ja aikataulu sekä rajatut kustannukset)
- Ei investointeihin!

## Rajupusu

---

1. Yrityksen perustiedot
2. Hakijan taloudellinen ja rahoituksellinen lähtötilanne
3. Yrityksen toiminta-ajatus, liikeidea ja kuvaus uusien toimintojen kehittämisestä
4. Suunnitellut toteutettavat toimenpiteet ja niiden toteuttamista koskevat tavoitteet ja tarkasteluajankohdat tavoitteiden saavuttamisen arvioimiseksi
5. Toimenpiteiden toteutumisen tavoiteaikataulu
6. Kustannusarvio, rahoitussuunnitelma sekä arvio työllisyysvaikutuksista
7. Tarvittavat muut lisätiedot sekä asiantuntijalausunnot

# Investointien toteutettavuus selvitykset

- 
- Tuki: 50 % hyväksyttävistä kustannuksista
    - 40 % maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä koskevaan investointiin
    - Tuki vähintään 1 500 euroa
  - Selvitetään yrityksen edellytykset toteuttaa aineellinen investointi
    - Voidaan selvittää investoinnin toiminnallisia, taloudellisia ja teknisiä edellytyksiä mukaan lukien rahoituksen hakemisen edellytysten selvittäminen ja valmistelu
    - Rakennusten suunnittelusta aiheutuvat kustannukset eivät ole tukikelpoisia kustannuksia
  - Ostopalvelut, palkat, muut tarpeelliset ja välttämättömät kustannukset

## Rajupusu

---

- Tuki: 35 %, kustannukset min. 5 715 euroa
- Aineelliset ja aineettomat investoinnit
- Kiinteän omaisuuden rakentaminen, hankkiminen tai kunnostaminen
- Uusien koneiden, laitteiden ja välineiden hankinta (ml. osamaksukauppa)
- Investoinnin yleiskustannukset (suunnittelu)
  - Mukaan lukien lupa- ja rekisteröintimaksut
- Ohjelmistojen hankkiminen/kehittäminen
- Patenttien, käyttöilupien, tekijänoikeuksien hankkiminen
- Yleiskustannukset (suunnittelu)
- Maa-alueen hankintakustannuksesta on tukikelpoista max. 10 % tuettavan toimenpiteen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista



## Rajupusu

---

- Kustannusten kohtuullisuuden arviointi
- Yli 2 500 euron suuruisista hankinnoista selvitys tavanomaisesta hintatasosta, riittävä määrä tarjouksia tai muu selvitys, jonka perusteella kohtuullisuus voidaan todeta
- 3-5 vuoden pysyvyysvaatimus
- Toimenpiteen toteutusaikaa mahdollista jatkoa perustellusta hakemuksesta

### Investointitukeen oikeuttamattomat kustannukset

- Arvonlisävero (ellei se jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi)
  - Esitettävä selvitys siitä, että alv:tä ei saada palautuksena
- Korot, provisiot tai muut rahoituksesta johtuvat kustannukset
- Osamaksusopimukseen liittyvät hallinto-, vakuutus-, korjaus-, huolto- tai muut vastaavat kustannukset
- Lähipiirihankinnat

- Traktorin hankinta
- Liikennealan investoinnit
- Puunkorjuun minitoimikoneen tai kuormaa kantavan metsätraktorin hankinta
- Korvausinvestoinnit (ellei toimintaa olennaisesti laajenneta tai oteta käyttöön uutta teknologiaa)
- Energiakäyttöön tarkoitetun turpeen tuotantoon liittyvät investoinnit
- Toisen yrityksen osakkeiden/osuuksien hankinta tai omistajavaihdoksen rahoittaminen
  - Voidaan tukea sellaisten kiinteistöosakeyhtiön osakkeiden hankintaan, jotka oikeuttavat hallitsemaan kehittämistukilain mukaan tukikelpoisessa yritystoiminnassa käytettävää toimitilaa

# Investointituki: Ei tuettavia investointeja 2/2

- Kiinteistöjen tai rakennusten hankinta julkisyhteisöltä, jollei hankinnan kohde ole ollut käyvän hinnan selvittämiseksi myynnissä julkisesti vähintään kahden kuukauden ajan tai sen hankintahinta perustuu vähintään kahden myyjästä riippumattoman itsenäisen arvioijan käyvän hinnan arvioon



## Rajupusu

---

- Tulosten oltava yleisesti hyödynnettävissä, levitettävissä, jaettavissa
- Kahden tai useamman osapuolen aitona yhteistyönä toteutettavat toimenpiteet
- Yksityistä osuutta maksavia osapuolia

### Hankkeet:

#### 1. Valtiontukea sisältämätön hanke

- Ei konkreettista hyötyä yrityksille
- Aktivointihankkeet (MASVA)
- Koordinoitihankkeet
- Kokoavat yritysryhmähankkeita ja muita elinkeinojen kehittämishankkeita

## Rajupusu

---

- Tulosten oltava yleisesti hyödynnettävissä, levitettävissä, jaettavissa
- Kahden tai useamman osapuolen aitona yhteistyönä toteutettavat toimenpiteet
- Tukitaso 60 % - 80 %

### Hankkeet:

#### 1. Valtiontukea sisältämätön hanke

- Ei konkreettista hyötyä yrityksille
- Aktivointihankkeet (MASVA)
- Koordinoitihankkeet
- Kokoavat yritysryhmähankkeita ja muita elinkeinojen kehittämishankkeita

## Rajupusu

---

### 2. Tiedonhankintahanke, teollinen tutkimus

- Tuottaa pienille yrityksille tietoa uusien tuotteiden, prosessien tai palvelujen kehittämiseksi (selvitys, testaus, jne.)
- Tulos ei voi olla valmis tuote tai palvelu

### 3. Tuotteiden, palveluiden ja prosessien kehittämishanke, kokeellinen kehittäminen

- Kehitetään uusia tai parannetaan tuotteita, palveluja tai prosesseja (pilotit, protot, testaukset, jne.)

### 4. Yritysryhmän kehittämishanke

- 3-9 osallistujayritystä
- Yrityskohtaisia toimenpiteitä
- Tuki jyvitetään osallistujayrityksille de minimis –tueksi

## Rajupusu

---

### 5. Mikroyritysten yhteistyö

- Mikroyritysten tuotannollinen yhteistyö
- Matkailupalveluiden kehittäminen ja markkinoille saattaminen (markkinoinnin ja myynnin kehittäminen)
  - Tiedonhankinta-, tuotekehitys-, yritysryhmähankkeet

### 6. Uusien tuotteiden ja menetelmien kehittäminen biotaloudessa

- Uusien tuotteiden, käytäntöjen, menetelmien ja tekniikoiden kehittäminen maataloudessa, elintarvikealalla ja metsätaloudessa
  - Tiedonhankinta-, tuotekehitys-, yritysryhmähankkeet

## Rajupusu

---

### 7. Elintarvikkeiden lyhyet toimitusketjut

- Toimijoiden yhteistyö
- Lyhyet toimitusketjut
- Paikalliset markkinat
- Menekinedistäminen
  - Tiedonhankinta-, tuotekehitys-, yritysryhmähankkeet

### 8. Energian säästöä ja ympäristön tilaa parantavat menetelmät

- Uusien menetelmien ja teknologioiden kehittäminen ilmastonmuutoksen lievittämiseksi
- Hajautetun energian tuotannon kehittäminen
- Resurssitehokkuuden kehittäminen
  - Tiedonhankinta-, tuotekehitys-, yritysryhmähankkeet



## Rajupusu

---

### 9. Biomassan tuotanto- ja jakeluketjut

- Elintarvikkeissa, energiantuotannossa ja teollisissa prosesseissa käytettävän biomassan tarjoaminen kestävällä tavalla
- Yhteistyö toimijoiden välillä
- Logististen rajapintojen kehittäminen
  - Tiedonhankinta-, tuotekehitys-, yritysryhmähankkeet

### 10. Hyvinvointimaatilojen kehittäminen

- Maatilojen monialaistaminen tarjoamaan hyvinvointipalveluja
- Hyvinvointia lisäävien hoito- ja elämyspalvelujen kehittäminen, tuotteistaminen ja markkinointi
  - Tiedonhankinta-, tuotekehitys-, yritysryhmähankkeet

## Rajupusu

---

### 11. Muut yhteistyöhankkeet

- Neuvontahankkeet, yms.
- Muihin alatoimenpiteisiin soveltumattomat
- Tiedonhankinta-, tuotekehitys-, yritysryhmähankkeet

# Toimenpiteen aloittaminen: Perustamistuki

---

- Aloittamiseksi katsotaan liiketoimintasuunnitelmassa esitettyjen tuen kohteena olevien toimenpiteiden toteuttamisen aloittaminen
- Toimenpiteiden toteuttaminen tulee aloittaa 9 kuukauden kuluessa tukipäätöksen päivämäärästä lukien

# Toimenpiteen aloittaminen: Investointituki 1/2

---

- Aloittamiseksi katsotaan ensimmäinen seuraavista toimenpiteistä:
  - Sopimuksen tai tilauksen tekeminen
  - Rakennustöiden aloittaminen
  - Hankinnan toimitus
  - Hankinnan maksaminen
  - Muun sellaisen sitoumuksen tekeminen, joka tekee investoinnista peruuttamattoman
- Jos hankintahinta maksetaan yhtä useampana eränä, hankinnan maksamisajankohdaksi katsotaan ensimmäisen erän maksun ajankohta

# Toimenpiteen aloittaminen: Investointituki 2/2

---

- Seuraavista toimenpiteistä voi aiheutua kustannuksia ennen tukipäätöksen vireilletuloa ilman, että se katsotaan aloittamiseksi:
  - Maan osto
  - Lupien hankkiminen
  - Yleiskustannuksia aiheuttavat toimenpiteet
  - Toteutettavuustutkimukset
  - Hankinnat, joiden arvo on vähäinen suhteessa toimenpiteen hyväksyttävään kokonaiskustannukseen

## Rajupusu

---

- Kustannusten kohdentaminen; kustannukset kuuluvat hankkeen toteutukseen, tarvittaessa tositteelle lisätietoja (esimerkki: laskussa lukee lauttaa, kirjoittakaa tositteelle esim. terassin lattiaan)
- Kustannusten kohtuullisuus, dokumentointi!
- Aloittaminen; ei sopimuksia, hankintoja, maksuja, kuopan kaivamista tms. ennen kuin hanke on vireillä **ja** toteutusaika alkanut
- Oman rahoituksen ja välirahoituksen järjestäminen, todennettava jo hakuvaiheessa
  - Esim. lainoista on oltava päätös hakuvaiheessa
- Investoinnin pysyvyys varmistettava: oltava samassa käytössä 5 vuotta tuen viimeisen erän maksamisesta, alueen omistajan suostumus, riittävän pitkä vuokrasopimus (10 vuotta) ja käyttöoikeuden säilyminen (vuokraoikeuden kirjaaminen maanmittauslaitoksella)
- Tukikelpoinen ei ole sama asia kuin tuettu. Esimerkki: Kattoremontin yhteydessä huomataan, että rännit on vaihdettava. Rännit ovat kyllä tukikelpoisia, mutta jos ei niitä ole esitetty suunnitelmassa ja kustannusarviossa, niitä ei voida tukea

## Rajupusu

---

- Vireilletulo
  - Hakemuksen jättäminen ei tarkoita vireilletuloa
  - Rajupusu Leaderin henkilöstö varmistaa vireilletulon ehtojen täyttymisen ja ilmoittaa siitä hakijalle (sähköposti-ilmoitus)
- Toteutusaika
  - On muistettava, ettei hankkeen vireilletulo ole sama asia kuin toteutusaika
  - Hanke voidaan hakea vireille paljon aikaisemmin kuin hankkeen toteutus alkaa
  - Jos kustannuksia alkaa syntyä heti vireilletulon jälkeen (omalla riskillä), niin myös hankkeen toteutusaika on oltava käynnissä

## Rajupusu

---

1. Todellisiin kustannuksiin perustuva
2. Kertakorvaus ("lump sum")
  - Julkinen tuki: enintään 100 000 €
3. Prosenttiperusteinen yleiskustannusten laskenta ("flat rate")
  - 24 % palkkakustannusten perusteella
  - 15 % palkkakustannusten perusteella

**Valittava kustannusmalli perusteltava hakemuksessa.**



# Yksinkertaistetut kustannusmallit

## Kertakorvaus ("lump sum") 1/2

---

- Julkinen tuki: enintään 100 000 €
- Hankkeen tulokset/tuotokset/toteutettavat toimenpiteet ovat selkeästi ja yksiselitteisesti määriteltävissä (esim. investointi, koulutuspäivä, selvitys, jne.)
- Kertakorvaus voidaan jakaa osiin, jolloin jokaiselle osiolle määritellään erikseen saavutettava tulos ja maksettava korvaus (osa 1: koulutuksen suunnittelu, osa 2: toteutus)
- Osia enintään 3!
- Toteutuminen arvioidaan kirjallisen selvityksen perusteella
- Hanketta ei toteuteta julkisena hankintana
- **Kertakorvauksen määrä määritellään ennalta rahoituspäätöksessä**

# Yksinkertaistetut kustannusmallit: Kertakorvaus ("lump sum") 2/2

---

- Kustannusten kohtuullisuus arvioidaan tukea myönnettäessä
- Hakijan on esitettävä:
  - Yksityiskohtainen kustannusarvio perusteluineen (ml. Selvitykset palkoista, hintatasoista, jne.)
  - Selvitys ulkopuolisilta tehtävistä hankinnoista
- Vain toteutusaikaa voidaan muuttaa!

# Yksinkertaistetut kustannusmallit: Flat rate 24% 1/4

---

- Tuensaajan on esitettävä ja todennettava vain osa kustannuksista eli ns. välittömät kustannukset todellisiin kustannuksiin perustuen
- Flat ratella katettavia välillisiä kustannuksia (%-määräisenä korvattavat kustannukset) ei tarvitse todentaa kirjanpidon ottein eikä tosittein, eikä tarkastaa
- Työajanseuranta
- Kirjallinen tehtäväkuvaus hanketyöntekijöiltä

# Yksinkertaistetut kustannusmallit:

## Flat rate 24% 2/4

- Esimerkki

Palkkakustannukset  
Flat raten laskentapohja

Muut välittömät kustannukset  
Esim. sisällölliseen toteuttamiseen liittyvät ostopalvelut

Flat rate %  
24 % palkkakustannuksista (sis. matkat)

Välittömät  
kustannukset

# Yksinkertaistetut kustannusmallit: Flat rate 24% 3/4

---

## Välittömät kustannukset:

- Palkkakustannukset (muodostavat flat raten laskentapohjan)
- Välittömät kustannukset, jotka todennetaan kuittien/tositteiden perusteella:
- Kaikki muut kuin välilliset kustannukset;
  - Ohjausryhmän kulut ja palkkiot, matkakulut
  - Hankkeen sisällölliset ostopalvelut

## Välilliset kustannukset:

(ei todenneta kuiteilla, sis. flat rateen)

- Toimistokustannukset
- Hankehenkilöstön matkakustannukset
- Hankehenkilöstön osallistumismaksut koulutuksiin ja seminaareihin
- Hankehenkilöstön työterveyskustannukset
- Hankehenkilöstön käyttöön varatuista toimitiloista ja koneista sekä laitteista aiheutuvat kustannukset
- Tarjoilukustannukset
- Pienhankintaluonteiset toimistotarvikkeet, aineet ja materiaalit
- Hankkeen hallinnointia varten hankehenkilöstölle hankittavat koneiden ja laitteiden kulut

# Yksinkertaistetut kustannusmallit:

## Flat rate 24% 4/4

Esimerkki, jos tukitaso on 80%

$\text{Palkat} + (\text{palkat} * 24\%) + \text{muut välittömät} = \text{tukikelpoiset kustannukset}$

Kustannuslaji	
Palkat	100 000
Palkkiot	0
Vuokrat (ei toimitilavuokrat)	10 000
Ostopalvelut	0
Muut välittömät kulut	50 000
<b>Flat rate 24%</b> <b>(ei todenneta kuitein)</b>	<b>24 000</b>
Kustannukset yhteensä	184 000
<b>Tuen määrä</b>	<b>147 200</b>

# Yksinkertaistetut kustannusmallit:

## Flat rate 15% 1/2

- Tuensaajan on esitettävä ja todennettava vain osa kustannuksista eli ns. välittömät kustannukset todellisiin kustannuksiin perustuen
- Flat ratella katettavia välillisiä kustannuksia (%-määräisenä korvattavat kustannukset) ei tarvitse todentaa kirjanpidon ottein eikä tosittein, eikä tarkastaa
- Hankehenkilöstön matkakustannukset ovat välittömiä kustannuksia (todennetaan kuittien perusteella)
- Sopiva malli hankkeelle, jossa paljon matkustusta
- Työajanseuranta
- Kirjallinen tehtäväkuvaus hanketyöntekijöiltä

# Yksinkertaistetut kustannusmallit:

## Flat rate 15% 2/2

Esimerkki, jos tukitaso on 80%

$\text{Palkat} + (\text{palkat} * 15\%) + \text{muut välittömät} = \text{tukikelpoiset kustannukset}$

Kustannuslaji	
Palkat	100 000
Palkkiot	0
Vuokrat	10 000
Ostopalvelut	0
Matkat	20 000
Muut välittömät kulut	50 000
<b>Flat rate 15%</b> <b>(ei todenneta kuitein)</b>	<b>15 000</b>
Kustannukset yhteensä	195 000
<b>Tuen määrä</b>	<b>156 000</b>



# Hankevalintamenettely 2014 - 2020

---

- Avoin ja syrjimätön valintamenettely
- Jääviyssääntöjen noudattaminen
- Valinta tehtävä julkisesti nähtävillä olevilla valintakriteereillä (Leader-ryhmien kotisivuilla)
- Asettaa toimet järjestykseen sen mukaan, kuinka hyvin ne
  - edistävät paikallisen kehittämissstrategian tavoitteiden saavuttamista
  - ovat laadukkaita
  - sopivia paikalliseen kehittämistyöhön
- Valintakriteereiden käyttö dokumentoidaan

**Valintakriteerit: [www.rajupusuleader.fi](http://www.rajupusuleader.fi)**



# Rajupusu

## Valintakriteerit 1/2

Hyväksyttävyysskriteerit (kaikkien kohtien toteuduttava)	toteutuu	ei toteudu
Hankkeen sisältö on tukien kohdentamisesta annettujen lakien ja asetusten mukainen. 28/2014 Laki maaseudun kehittämisestä 1176/2014 Laki maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain muuttamisesta 1174/2014 Valtioneuvoston asetus maaseudun hanketoiminnan tukemisesta 80/2015 Valtioneuvoston asetus maaseudun yritystuesta 539/2015 Valtioneuvoston asetus maaseudun hanketoiminnan tukemisesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta		
Hakija on oikeustoimikelpoinen yhteisö tai henkilöyrittäjä		
Hakijalla on riittävä hallinnollinen osaaminen ja edellytykset hankkeen toteuttamiseen		
Hanketta ei ole aloitettu ennen tukihakemuksen jättämistä		
Hanke ei ole hakijan tavanomaista tai lakisääteistä toimintaa		
Hanke toteuttaa vähintään yhtä Rajupusu Leader ry:n strategista teemaa: * Elinkeinoelämän kehittäminen * Asuminen ja vapaa-aika (ml. kulttuuri) * Yhteisöllisyys ja vaikuttaminen * Matkailu		
Toiminta tai sen tulokset kohdentuvat Rajupusu Leader ry:n toiminta-alueelle		



# Rajupusu

## Valintakriteerit 2/2

YRITYSTUKIEN VALINTAKRITEERIT (0-3 pistettä kustakin kohdasta)  Minimi: 5 pistettä	0 pistettä (ei lainkaan)	1 piste (vähäisessä määrin)	2 pistettä (hyvin)	3 pistettä (erinomaisesti)
Hanke toteuttaa Rajupusun strategian elinkeinoelämän painopistealuetta: *Puunjalostus ja metsä *Bio- ja lähienergia *Lähi- ja paikallisruoka *Palvelut				
Hanke tuo toiminnan kannalta tärkeää osaamista yritykseen				
Hanke luo paikallismarkkinoille uutta tarjontaa				
Hanke vahvistaa yrityksen markkina-asemaa tai kilpailukykyä				
Hanke on realistinen ja toteutumiskelpoinen				
Hanke tukee yrityksen kansainvälisille markkinoille pääsyä				
Hanke luo hyvät edellytykset alueen ulkopuolelta tulevaan liikevaihtoon				
Hanke toteuttaa vähintään yhtä Rajupusun strategian horisontaalista teemaa tai siihen liittyviä tavoitteita: * Nuoret * Alueiden välisyys tai kansainvälisyys * Biotalous				
Hanke parantaa yrityksen toimintaedellytyksiä (mm. uudet investoinnit, tuotekehitys)				
<b>PISTEET YHTEENSÄ</b>				

- Toimii parhaiten Google Chrome ja Mozilla Firefox –selaimilla
1. Perusta ensin [Katso-tunniste](#) osoitteessa [yritys.tunnistus.fi](http://yritys.tunnistus.fi). Katso-palvelussa organisaatiosi pääkäyttäjä antaa valtuudet täyttää hakemusta ja allekirjoittaa hakemukset sähköisesti yrityksen tai yhdistyksen nimissä.
  2. Tämän jälkeen kirjaudut Hyrrään omilla pankkitunnuksillasi, mobiilivarmenteella tai sirullisella henkilökortilla (HST-kortti). Kun kirjaudut Hyrrään, järjestelmä varmistaa automaattisesti Katso-palvelusta, että sinulla on valtuus toimia yrityksen tai yhdistyksen edustajana Hyrrässä.
  3. Tämän jälkeen asiointi Hyrrässä voi alkaa.



[www.mavi.fi/hyrra](http://www.mavi.fi/hyrra)

1. Täytä hakemus ja lähetä se sähköisesti viranomaiselle Hyrrässä. Hyrrä ohjaa ja opastaa sinua hakemuksen täyttämässä, tarvittavien liitteiden lisäämisessä ja lähettämässä. Hakemus allekirjoitetaan sähköisesti.
2. Saat ilmoituksen siitä, että hakemuksesi on tullut vireille. Samalla saat tiedon hakemuksen käsittelijästä ja arvion käsittelyajasta.
3. Kun hakemuksesi on käsitelty, saat tukipäätöksen Hyrrän kautta. Jos hakemusta tarvitsee täydentää, saat asiasta täydennyspyynnön.
4. Kun olet aloittanut hankkeen ja kustannuksia on syntynyt, hae maksua Hyrrässä. Jos maksuhakemusta tarvitsee täydentää, toimita täydennykset Hyrrän kautta. Kun maksupäätös on tehty, saat tiedon siitä Hyrrään ja rahat tulevat tilille.

[www.mavi.fi/hyrra](http://www.mavi.fi/hyrra)



## Maksaminen: Perustamistuki

---

- 1. erä voidaan maksaa, kun toimenpidesuunnitelma on hyväksytty tukipäätöksellä ja yritys on perustettu ja merkitty kaupparekisteriin, alv-velvollisten rekisteriin ja ennakkoperintärekisteriin
- 2. erä (ellei kyse ole viimeisestä erästä) voidaan maksaa, kun vähintään puolet toimenpidesuunnitelman toimenpiteistä on toteutettu
- Viimeinen erä voidaan maksaa, kun hyväksytyt toimenpiteet on kokonaisuudessaan toteutettu
- Ei ennakkoa
- Maksetaan vähintään kahdessa ja enintään kolmessa erässä
- Maksatusta haettava vähintään kerran vuodessa (jos yli 24 kk:n kestoinen, jos max. 24 kk -> silloin voi maksatusta hakea harvemmin)

- Maksuhakemuksen perusteena olevat toimenpiteet on toteutettu ja niistä aiheutuvat menot ovat lopullisia (ei alennuksia, hyvityksiä, palautuksia)
- Ennen viimeisen erän maksamista investoinnin täytyy olla kokonaan toteutettu
- Ennen tuen maksamista esitettävä selvitys kustannusten kohtuullisuudesta (ellei arvioitu tukea myönnettäessä)
- Ei ennakkoa
- Maksetaan enintään neljässä erässä
  - Rakentamiseen, laajentamiseen ja korjaamiseen myönnetyn investointituen viimeinen erä on vähintään 20 % tuen kokonaismäärästä
- Viimeinen maksatus haettava 4 kk:n kuluessa toimenpiteen toteuttamisajanpäättymisestä
- Maksatusta haettava vähintään kerran vuodessa (jos yli 24 kk)



**Ihmisten kokoisille ideoille!**

**KIITOS!**

**Pia Jääskeläinen**

Rajupusu Leader ry

[pia.jaaskelainen@rajupusuleader.fi](mailto:pia.jaaskelainen@rajupusuleader.fi)

[www.rajupusuleader.fi](http://www.rajupusuleader.fi)

[www.leadersuomi.fi](http://www.leadersuomi.fi)